

Křesťanské a jiné sekty

Co je sekta?

Když se řekne sekta, napadne nás neortodoxní náboženské uskupení s pochybnými praktikami. Pojem sekta je varovný, proto nikdo nechce být se sektou spojován. Členové nějaké sekty odmítají tvrzení, že by jejich uskupení bylo sektou. K sektě se prostě nikdo obvykle nehlásí.

Definice sekty se liší podle toho, kdo a jak se na setky dívá. Novinář se asi nebude zabývat do hloubky učením nějaké sekty ani jejím původem. Zaměří se na takový aspekt sektářství, ze kterého může zdedukovat nějakou senzaci, aby se článek dobře prodal.

Sociolog zas může více ukázat na to, jak sekty působí na společnost a ve společnosti, že sekty působí tajemně a nikdo neví přesně, jak to funguje uvnitř. Častěji potkáme členy nějaké sekty, ale nepotkáme moc ty, kdo je řídí. Sociolog nám také přiblíží, jak je sekta hierarchicky uspořádaná a jak je její vedení autoritářské.

Co je sekta?

Religionista (odborník na náboženství) a teolog (odborník na konkrétní náboženský systém zejména křesťanství) nám mohou přiblížit učení sekt, jejich postoje k otázkám o smyslu života, vnitřní struktury a sledované cíle.

Teolog může také konfrontovat učení setky s biblickým učením. Řeší pravdivost a správnost učení. Oproti tomu religionistu stejně jako sociologa nemusí zajímat pravdivost sektářského učení. Jsou ve svém zkoumání méně zaujatí.

Řekli jsme si už jednou, že křesťanské církve se vymezují přijetím Bible a vyznáním Boha Otce i Syna i Ducha svatého. Pro křesťany každá náboženská skupina, i když nese název křesťanská, pokud nepřijímá Bibli a nevyznává Boží trojici, tíhne k sektářství.

Připojme ještě jedno hledisko (kritérium). Pokud nějaká církev nebo náboženská skupina přijímá Bibli a uznává Boží trojici, ale vedle Bible má jiný náboženský kánonický spis, nesplňuje předpoklady křesťanské církve. V očích křesťanů je to sekta.

Co je sekta?

Z předchozího odstavce je jasné, že jsme se dostali více ke křesťanskému pohledu na to, co je sekta. Je tomu tak proto, že se více zaměříme na skupiny, které si říkají křesťanské, ale jsou považovány za sekty právě proto, že nesplňují výše zmíněná kritéria.

Přidejme ještě jednu důležitou poznámku. Křesťanství se ve své podstatě umí přizpůsobit místní kultuře a neuzavírá se společnosti, naopak je otevřeno a svým způsobem chce společnosti sloužit. Chce ji spoluvytvářet. Oproti tomu sekta nepřijímá místní kulturu, neuznává společnost, odděluje se od ní a uzavírá se do sebe. Sekta rekrutuje své členy ze společnosti, ale zároveň mezi ně dává tlustou čáru.

Analogicky k tomu, jak křesťanství rozlišuje církve se sektou, můžeme charakterizovat sekty jiných náboženství. Sekta je náboženská skupina, která vybočuje ze standardu daného náboženství, odděluje se od hlavního proudu, izoluje se a vytváří vlastní učení, principy a normy.

Co je sektářství?

Vedle existujících sekt existuje také sektářské chování uvnitř křesťanských církví, a i u jedinců. Koneckonců některé sekty se vytvářejí uvnitř křesťanských denominací. Určitá skupina sdružující se kolem silné osobnosti uvnitř církve se může začít radikálně vymezovat vůči většině, může klást pro většinu nepřijatelné požadavky. Pro většinu se taková skupina stává sektářskou, a pokud ji nepodmaní a nenajde s ní společnou řeč, končí to odlukou.

Zda se taková skupina stane novou sektou nebo se ustaví jako nová církev většinovým křesťanstvím uznávaná, záleží na tom, jak splní výše zmíněná kritéria.

Takto můžeme posuzovat např. vznik husitské církve. Uvnitř katolické církve se krátce po vzniku Československa vytvořila skupina kolem Karla Farského s nekompromisními požadavky. Požadovali, aby se čeština stala bohoslužebnou řečí, aby se církev zdemokratizovala a biskupové byli volení. V neposlední řadě prosazovali, aby celibát byl dobrovolný.

Co je (není) sektářství?

ThDr. Karel Farský a spol. poslali v létě roku 1919 své požadavky do Říma. Ten je mohl považovat za heretické a mohl tu skupinu nazvat sektářskou. Řím každopádně odmítl požadavky českých radikálních katolíků. Ti nechtěli ustoupit, nenašli jiné východisko, a tak opustili ŘKC a založili novou církev.

Kdyby nová denominace opustila biblické učení a zavrhla Bibli i trojiční vyznání, stala by se sektou. Nestalo se, a tak byla uznána jako nová církev. A dnes je uznávána i ŘKC, s níž spolupracuje v rámci ekumenického hnutí. Ale toto nebývá osud každé nové denominace.

Každá odluka zavání sektářstvím. Nové uskupení se musí nově definovat, vymezit se, budovat si pozici, potom se ukáže, kam patří.

I křesťanství vzniklo původně jako židovská sekta, když opustilo hlavní proud a začalo zvěstovat Ježíše jako Mesiáše. Evangelické církve vznikly v době reformace jako sekty, když opustily jednotné západní křesťanství a distancovali se od Říma.

Sekta - frakce

Podobný jev můžeme sledovat i v politice, kde vznikají uvnitř politických stran frakce. Pokud frakce působí jako platforma nových nápadů a podporuje demokratickou diskusi uvnitř strany, je brána pozitivně. Pokud ale vystupuje proti vedení a staví se radikálně většině, vede to k rozštěpení strany.

Jako příklad můžeme uvést situaci v ODS na konci 90. let minulého století. Jan Ruml a Ivan Filip vyzvali 28. 11. 1997 Klause k rezignaci na předsedu ODS (sarajevský atentát). Nepochodili. Jan Ruml potom kandidoval na předsedu strany, ale většina podpořila Klause. V prosinci téhož roku vznikla frakce Názorová platforma ODS. Členové frakce podpořili úřednickou vládu Josefa Tošovského. Začátkem ledna 1998 výkonná rada ODS vyzvala členy Rumlovy frakce, aby odešli ze strany. Koncem ledna Jan Ruml a spol. založili Unii svobody.

Podobně vznikla TOP 09 po odchodu Miroslava Kalouska z KDU-ČSL.

Sektářství jako obecný pojem

Stává se, že když chápeme obecně sektářství jako vybočení se z normálu, že označujeme tímto pojmem mnoho jevů ve společnosti. Říkáme o někom, že se chová sektářsky, to znamená, že se příliš vymezuje vůči většině, nebo urputně hájí nějaký názor. Je to jedno, jestli se to týká náboženského, politického nebo filozofického postoje.

Podobně se ptáme, když slyšíme nově o nějaké křesťanské denominaci, kterou neznáme. Ptáme se, jestli to není nějaká sekta.

Většina společnosti zná hlavně katolickou církev. A na ostatní církve se většinou nahlíží chybně optikou katolické církve, nebo lépe řečeno optikou toho, co víme o katolické církvi. Když slyšíme něco nekatolického, máme tendenci se zeptat, jestli to není od nějaké sekty.

Pojďme si konečně říct, jaké náboženské skupiny jsou považovány za sekty.

Svědkové Jehovovi

Uskupení lidí, kteří si říkají svědkové Jehovovi, je asi nejrozšířenější křesťanskou sektou současnosti. Téměř všude, kde je křesťanství, jsou i Svědkové Jehovovi. Jsou i nejnápadnější. Potkáváme je všude, na náměstích, na nádražích, ve vestibulech metra, u vchodu do obchodních center atd. Chodí ve dvojici a nabízejí tiskopis Strážnou věž. Když je někdo chce vyslechnout, chtějí si povídat o Jehovovi. Cílí i na křesťany, které neuznávají. Do Božího království se dostanou jenom ti, kdo se přidají k svědkovým Jehovovým.

Většinou se ptají, zda víte, jak se jmenuje Bůh. Ten se podle nich jmenuje Jehova. A dokážou kolem toho dlouho debatovat a argumentovat, až se zdá, že jim jde jen o to, aby každý člověk věděl, jak se Bůh (podle nich) správně jmenuje.

Někdy si s vámi dlouho popovídají i na téma, které načnete vy, protože tím si odpracují nějakou svoji povinnost.

Svědkové Jehovovi

Dějiny svědků Jehovových se píšou od roku 1870, když mladý Američan jménem Charles Taze Russel dal dohromady skupinu lidí, se kterými začal studovat Bibli. Z této skupiny vyrostla organizace svědků Jehovových. O 9 let pozdě už začal zakladatel vydávat Sionskou strážnou věž, která vychází dodnes. Autor tím chtěl šířit své názory. Časopis Strážná věž vychází dvakrát do měsíce v mnoha jazycích, ale vždy se stejným obsahem. Stal se tak vlivným nástrojem celé organizace.

Svědkové Jehovovi šíří názor, že Strážná věž je pro studium a pochopení Bible důležitější než samotná Bible. Ve Strážné věži je „jediný kanál božské pravdy“. Problém je v tom, že jehovisté (jak se jim říká zkráceně) svoji pravdu často mění. Stávají se tímto nespolehliví. Např. opakovaně hlásali konec světa. Poprvé to mělo být v roce 1914, potom v roce 1915, když to nevyšlo, hlásili další konec světa v roce 1925, potom v roce 1941. Poslední jimi hlásaný konec světa měl nastat v roce 1975.

Neslaví ani neuznávají Vánoce kvůli jejich pohanskému původu. Ale říká se, že sám Russel Vánoce slavil a svým přátelům posílal jako vánoční dárek vlastní publikace.

Svědkové Jehovovi

Svědkové Jehovovi se od hlavního proudu křesťanství liší právě tím, že neuznávají Boží trojici, Ježíš je pro ně Boží syn, ale není roven Bohu, není součástí božstva. Je jen prvním stvořením.

Jehovisté mají vlastní překlad Bible zvaný Překlad nového světa. Biblická místa podporující učení o Ježíšově Božstvu překládají tak, aby to vyznělo dle jejich učení.

Jehovisté jsou známí také tím, že odmítají transfuzi krve, a to i za cenu ztráty života. Odmítají sloužit v armádě, nezpívají hymnu, ani nestojí v pozoru při ní.

Dříve odmítali i očkování, ale od roku 1965 je očkování povoleno. Podobně to bylo i s transplantací orgánů. Už se jí nebrání.

Když budete mluvit s jehovisty, působí dojmem, že jsou milí, usmívají se na vás široce a působí vstřícným dojmem. Je to klam, naučené chování s cílem na vás zapůsobit. Ze setkání, které trvá 30 minut až hodinu, nepoznáte, jací skutečně jsou. Při rozhovoru neváhají lhát. Když otevřete téma, které se jim nehodí, odpoví vám krátce a zároveň se snaží plynule a okatě přejít na jiné téma. Čerpají to z metodiky, z níž se učí vést rozhovory, „Když ti někdo řekne..., ty řekni... a řekni také...“

Svědkové Jehovovi

Ti milí usměvaví lidé, které různě potkáváme, a tváří se mile a vstřícně, o nás projevují zájem, nabízejí krásné časopisy, jsou vždy ochotní si povídat, naslouchat, dokážou být nesmlouvavě krutí. Když někdo opustí jejich řady, s takovým člověkem už nikdy nepromluví ani ho nepozdraví. Kdo tuto zásadu poruší, je sám vyloučen a potká ho stejný osud. Tento přístup rozděluje i ty nejbližší. Pokud celá rodina je u jehovistů a někdo z rodiny poruší zásady a je vyloučen, ostatní se s ním přestanou stýkat.

Jehovisté nesmí navštěvovat bohoslužby a podobná shromáždění jiných církví. I za to se vylučuje z organizace. A je nesmírně těžké je přesvědčit, že se v něčem mýlí. Žádný argument pro ně skoro neplatí. Pokud je v diskusi dostanete do úzkých a oni nevědí co dál, řeknou vám, že se musejí zeptat na názor z ústředí, které je jediným zdrojem pravého poznání. Přísně vzato jehovisté nesmí myslet sami za sebe. Nemohou jen tak měnit na něco názor, pokud jim to není nařízeno z ústředí zpravidla přes časopis Strážnou věž.

A stává se, že se ve Strážné věži objeví změna, např. nové chápání určitého biblického textu. Všichni se tu změnu naučí a začnou něco říkat jinak než doposud.

Svědkoví Jehovovi

Svědkoví Jehovovi nepřesvědčují lidi na základě rozumových argumentů. Cílí spíš na určité slabiny, mnozí se k nim přidávají, protože hledají sociální zázemí. Proto také nebývá snadné tyhle lidi odradit od jehovistů pouhými argumenty. Jehovisté věří, že kdykoliv nastane Armagedon, všichni lidé zemřou, přežijí jenom oni a ti, kdo se narodili před jejich zakladatelem. Aby se sami nestali oběťmi Armagedonu, musí splnit určité podmínky, zachovat si jehovistickou víru, být horliví, vykonávat tzv. polní práci – několik hodin týdně mluvit o Jehovovi s nevěřícími. K těm patří i křesťané. Zajímavé je, že jehovisté neuznávají křesťany, distancují se od nich, ale když se jim to hodí, vydávají se sami za křesťany.

Zpočátku působili celosvětově jako Mezinárodní sdružení vážných badatelů Bible. A od roku 1931 působí pod názvem Svědkoví Jehovovi.

Jak to vidí jehovisté

Ekumenický překlad

33 Když přišli na místo, které se nazývá Lebka, ukřižovali jej i ty zločince, jednoho po jeho pravici a druhého po levici.

43 Ježíš mu odpověděl: „Amen, pravím ti, dnes budeš se mnou v ráji.“

44 Bylo už kolem poledne; tu nastala tma po celé zemi až do tří hodin, protože se zatmělo slunce. (Evangelium podle Lukáše, kapitola 23)

Překlad nového světa

- 33 A když se dostali na místo zvané Lebky, přibili tam na kůl jeho a ty zločince, jednoho napravo od něho a jednoho nalevo od něho.
- 43 A řekl mu: Vpravdě ti dnes říkám: Budeš se mnou v ráji.
- 44 Bylo nyní asi kolem šesté hodiny, a přesto na celou zemi padla tma až do deváté hodiny, (45) protože selhalo sluneční světlo.

Mormoni

- Zakladatelem této náboženské organizace je Joseph Smith, který žil ve státě New York. Podle legendy Smitha trápilo velké množství církví i to, že se každá církev snaží působit jako jediná pravá. Malý Smith (narozen v roce 1805) nevěděl, do které církve má vstoupit. Jedno když mu bylo 15 let, se modlil v lese, a tam se mu zjevil Bůh a Ježíš, kteří mu radili, aby nevstoupil do žádné církve a aby čekal na další pokyny.
- V osmnácti letech se mu zjevila u postele tajemná postava, která se mu představila jako Moroni, a že je synem Mormona, historika kmene původních obyvatel amerického kontinentu. Moroni mu prozradil, že někde v lese jsou skryté zlaté desky se starými letopisy z roku 428 před K. Po čtyřech letech mu prozradil i místo, kde jsou zlaté a měděné desky schované.
- Text byl napsán v egyptských hieroglyfech, které nikdo neuměl číst. Naštěstí u desek byly kamenné brýle, díky kterým budoucí prorok Joseph Smith mohl všechno číst. Skrze brýle viděl rovnou anglický překlad textu.

Mormoni

- Smith postupně diktoval obsah nalezených desek svému příteli Oliveru Cowderymu. Když v roce 1827 dokončili přepisování, desky byly vrácené Moronimu, aby neskončily v nesprávných rukou. Přepis vyšel v roce 1830 jako Kniha Mormonů. V tom samém roce vznikla Církev Ježíše Krista Svatých posledních dní.

Kniha Mormonů, která je u zrodu této sektářské církve, vypráví o dvou kmenech, které měly společného předka Léhiho. Ten připlul do Ameriky poté, co předpověděl zničení Jeruzaléma, k němuž došlo v 6. století před K. Jeho potomci v Americe se pořád střetávali mezi sebou. Nefité byli dobří a Lamanité byli zlí, proto Ježíš po vzkříšení navštívil na 3 dny Nefity, kterým dal pravé poznání. Učinil tak, protože ho Žide nepřijali. U Nefitů Ježíš založil pravou církev.

Nefité bohužel byli vyvražděni zlými Lamanity. Ti za trest ztmavili a stali se indiány. Moroni před smrtí stihli schovat do země spisy svého otce Mormona. Moroni se později zjevil Josephovi Smithovi jako anděl a prozradil mu místa, kde schoval spisy svého otce.

Konec Josepha Smitha

Po vzniku Církve Ježíše Krista Svatých posledních dnů se Smith a jeho stoupenci usadili v městě Nuovo ve státě Illinois. Když místní časopis napsal o Smithovi, že má mnoho žen, vyvolal tím skandál, Smith nařídil zboření budovy časopisu. Byl zatčen a uvězněn. Ale ani to nestačilo. Místní lidé přepadli věznici, zabili Smitha, když se pokoušel vyskočit z okna. Bylo mu pouhých 39 let.

Mormoni pod vedením nového vůdce Brigham Younga odešli do státu Utah, kde založili dnes velmi známé město a světové centrum mormonů Salt Lake City. Smith uznával mnohoženství, a bylo to dokonce podmínkou spasení. Brigham Young měl 25 manželek a tvrdil, že to dělá z povinnosti, aby naplnil nařízení svého předchůdce.

Mormoni učí, že i Ježíš měl mnoho žen a mnoho dětí. Věří, že Joseph Smith je Ježíšovým potomkem. Tvrdí také, že svatba v Káně galilejské, o níž se píše v Bibli, byla vlastní Ježíšova svatba. Bůh v lidské podobě navštívil Marii a zplodil s ní svoje duchovní dítě Ježíše.

Mormoni

Některá tvrzení mormonů jsou pro křesťany rouháním. Tvrdí např., že Bůh má v nebi mnoho manželek, se kterými plodí duchovní děti. Ty se potom snaží získat lidské tělo, protože to je podmínkou, aby měly šanci stát se bohy. „Čím je nyní člověk, kdysi byl Bůh, co je nyní Bůh, tím se může člověk stát.“ Tímto se mormoni řídí.

Mormoni věří, že všichni lidé budou spasení, ale jen mormoni budou mít vlastní planetu s mnoha manželkami, se kterými budou plodit duchovní děti. Mormoni se od křesťanů liší i tím, že vlastně mluví o mnoha bozích, nejsou monoteisty jako hlavní proud křesťanství. Mormoni jsou polyteisty.

Církev Ježíše Krista Svatých posledních dnů vyzdvihuje Ameriku. Věřící, že americká ústava je inspirovaná Bohem a že Americe bylo zjeveno pravé náboženství, když se jim ukázal Ježíš po svém vzkříšení. A až přijde na konci času, bude bydlet v Americe, ve státě Missouri.

Mormoni šíří svoji víru ve dvojicích, bývají to dva dobře upravení mladí muži v bílých košilích a kravatách.

Mormoni

Mormoni nosí na holém těle magické spodní prádlo, které je chrání před zlem, d'áblem a nemocemi. Nosí ho celý den, mohou ho sundat jen ve dvou případech. 1) Při koupání a 2) při sportu na veřejnosti. Sportování bývá dobrou příležitostí, jak mormoni navazují kontakt a získávají nové stoupence. Mormoni jsou obecně společenší, chodí rádi do společnosti. V některých svých modlitebnách pořádají různé společenské akce i diskotéky. Potom mají několik málo chrámů, kde konají jenom tři druhy obřadů: zasvěcení, křest a stvrzení věčného manželství.

Stvrzení věčného manželství je podmínkou, aby se manželé mohli stát po smrti bohy. Žena dostává tajné jméno, o kterém ví jen ona a její manžel, který jí tímto jménem vyvolá z hrobu v soudný den. Bez toho se žena nemůže probudit k novému životu.

Mormoni věří, že mohou učinit ze všech lidí mormony, a to od Adama, proto zkoumají rodokmeny a nechávají se zasvětit a křtít i za mrtvé.

Ukázka z Knihy Mormonů

1 Když jsem byl já, Moroni, ukončil zkrácení zprávy lidu Jareditského, nemínil jsem se ničeho psáti; avšak ještě jsem nezahynul a nečiním se známým Lamanitům, aby mne nezničili.

2 Neboť vizte, jejich války mezi sebou jsou neobyčejně prudké; a pro nenávisť jejich usmrcují každého Nefitu, který nechce popírat Krista.

3 A já, Moroni, nechci Krista popírat; proto putuji, kam mohu, pro bezpečí života svého.

4 Proto píši ještě několik dalších věcí, ačkoliv jsem si to nemyslel, neboť jsem se domníval, že již nebudu psáti ničeho; avšak píši ještě několik věcí, aby snad podle vůle Páně v příští době mohly býti cenným bratřím mým, Lamanitům.

(Kniha Mormonů, Kniha Moroni, kapitola 1)

Církev sjednocení - moonisté

Zakladatelem Církve sjednocení je Korejec Sun Myung Moon. Podle něj se pak stoupencům této církve říká moonisté. Jsou známí organizováním hromadných svateb. Spojují snoubence z různých zemí, kteří se do doby svatby znají jenom na fotografiích. O tom, kdo si bere koho, rozhoduje vedení církve. To je základ dokonalé rodiny.

Moon totiž učil, že Adam a Eva nesplnili Boží záměr a nezaložili dokonalou rodinu. Bůh proto poslal Ježíše, aby to napravil, jenže Ježíš nestihl najít pravou ženu – správnou Evu pro založení dokonalé rodiny, protože ho Židé zabili. Ježíš splnil jenom polovinu úkolu, stihl jenom duchovní vykoupení člověka.

Bylo třeba dokonat i druhou polovinu úkolu, a to je tělesné vykoupení. Bůh hledal pro tento úkol vhodného člověka a objevil Korejce Suna Myunga Moona. Narodil se v roce 1920 v zemědělské oblasti na severu Koreje. V roce 1936 se mu zjevil sám Ježíš a požádal ho, aby za něho dokončil spasitelské dílo.

Moonisté

Moon se vnořil do meditace, putoval světem duchů, konzultoval své názory s Abrahamem, Mojžíšem, Janem Křtitelem, dokonce i s Budhou a Mohamedem atd.

Když nastoupili komunisté k moci, začal mít s nimi problémy. Byl uvězněn prý kvůli jeho protikomunistickým názorům. Jiné prameny mluví o tom, že to bylo kvůli cizoložství. Traduje se, že ve vězení byl mučen a když nejevil známky života, spoluvězňové ho vyhodili ven na sníh. Jeho přátelé ho odnesli, aby ho pohřbili, ale všimli si, že jeví známky života. Za tři dny se zotavil a vrátil se ke své kazatelské činnosti.

V roce 1948 skončil v koncentračním táboře, kde se zacházelo s nebezpečnou chemikálií, která zabila mnoho vězňů. Moon to přežil a později napsal: „*Nikdy jsem Boha nežádal o pomoc. Místo toho jsem ho stále potěšoval a říkal jsem mu, ať se o mne nestrachuje.*“

V roce 1950 se dostal s pomocí vojáků OSN do Jižní Koreje. O čtyři roky později založil svoji organizaci, která se přesně jmenuje Sdružení Ducha svatého pro sjednocení světového křesťanství.

Moonisté

V roce 1957 vyšla kniha Boží principy shrnující Moonovo učení. Svým poddaným říká: „*Jsem myslitel, jsem tvůj mozek.*“ Moon nezavrhuje Bibli, ale říká, že je napsaná nesrozumitelně, protože Bůh tím chtěl zmást nepřátele. Ovšem díky Moonovi, který nám může Bibli správně vyložit, máme možnost poznat její správné učení. A to se dá vyjádřit ve třech bodech: a) dokonalá rodina, b) sjednocení všech náboženství, c) boj proti komunismu.

Moon učí, že Eva nejdřív měla poměr s Luciferem, a narodil se jim Kain, který je praotcem komunistů a s Adamem se jim narodil Ábel, který je praotcem zakladatelů jihokorejské a americké demokracie.

Moon byl čtyřikrát ženat, takže k založení dokonalé rodiny potřeboval 4 pokusy a vyšel až ten poslední. On a jeho žena byli uctíváni jako praví rodiče. Měli spolu 12 dětí, tím se splnilo Moonovo proroctví z roku 1960, kdy si vzal svoji třetí ženu Hak Ja Han.

Moonisté

Jeden z Moonových synů zemřel v roce 1984 při autonehodě. Moon to interpretoval tak, že jeho syn je obětí, kterou Bůh určil k sjednocení Židů, křesťanů a moonistů. Vykonal obřad smíření a jeho syn vstoupil do nebe. Stal se důležitějším než Ježíš.

Od té doby se také začaly konat pohřební obřady. Za zemřelého se modlí nepřetržitě a u jeho těla musí neustále být aspoň jeden člen církve. Mrtvý je oděn do bílých šatů, do rakve mu přibalí Boží principy a jiné Moonovy spisy. Rodina prostírá zemřelému stůl s jídlem i několik dní po pohřbu.